HOTĂRÂREA CURȚII (Marea Cameră)

13 mai 2015*

„Trimitere preliminară — Spațiu de libertate, securitate și justiție — Cooperare judiciară în materie civilă — Regulamentul (CE) nr. 44/2001 — Domeniu de aplicare — Arbitraj — Excludere — Recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine — Somație emisă de o instanță arbitrală dintr-un stat membru — Somație care vizează interzicerea inițierii sau a continuării unei proceduri în fața unei instanțe dintr-un alt stat membru — Competența instanțelor dintr-un stat membru de a refuza recunoașterea sentinței arbitrale — Convenția de la New York”

În cauza C-536/13,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Lituania), prin decizia din 10 octombrie 2013, primită de Curte la 14 octombrie 2013, în procedura

**„Gazprom” OAO**

cu participarea:

**Lietuvos Respublika,**

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul V. Skouris, președinte, domnul K. Lenaerts, vicepreședinte, doamna R. Silva de Lapuerta, domnii M. Ilešič, L. Bay Larsen, A. Ó Caoimh și J.-C. Bonichot, președinți de cameră, domnii E. Levits și M. Safjan (raportor), doamnele M. Berger și A. Prechal, domnii E. Jarašiūnas și C. G. Fernlund, judecători,

avocat general: domnul M. Wathelet,

grefier: domnul M. Aleksejev, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 30 septembrie 2014,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru „Gazprom” OAO, de R. Audzevičius, advokatas;

— pentru guvernul lituanian, de A. A. Petravičienė, de A. Svinkūnaitė și de D. Kriaučiūnas, în calitate de agenți, asistați de V. Bernatonis și de A. Šekštelo, advokatai;

— pentru guvernul german, de T. Henze și de J. Kemper, în calitate de agenți;

* Limba de procedură: lituaniana.

— pentru guvernul spaniol, de A. Rubio González, în calitate de agent;

— pentru guvernul francez, de F.-X. Bréchot, de G. de Bergues și de D. Colas, în calitate de agenți;

— pentru guvernul austriac, de C. Pesendorfer, în calitate de agent;

— pentru guvernul Regatului Unit, de M. Holt, în calitate de agent, asistat de B. Kennelly, barrister;

— pentru Confederația Elvețiană, de M. Jametti, precum și de M. Schöll și de D. Klingele, în calitate de agenți;

— pentru Comisia Europeană, de A.-M. Rouchaud-Joët și de A. Steiblytė, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 4 decembrie 2014,

pronunță prezenta

## Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea Regulamentului (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2001, L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unei acțiuni introduse de „Gazprom” OAO (denumită în continuare „Gazprom”), societate cu sediul la Moscova (Rusia), împotriva refuzului de recunoaștere și de executare în Lituania a unei sentințe arbitrale pronunțate la 31 iulie 2012.

### Cadrul juridic

*Dreptul Uniunii*

3 Regulamentul nr. 44/2001 a fost abrogat de Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO L 351, p. 1), care este aplicabil de la 10 ianuarie 2015. Cu toate acestea, Regulamentul nr. 44/2001 rămâne aplicabil în împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal.

4 Din considerentul (2) al Regulamentului nr. 44/2001 reiese că acesta viza, pentru buna funcționare a pieței interne, adoptarea „de dispoziții care să unifice normele referitoare la conflictele de competență în materie civilă și comercială și la simplificarea formalităților în vederea recunoașterii și a executării rapide și simple a hotărârilor de către statele membre legate prin prezentul regulament”.

5 Considerentele (7) și (11) ale regulamentului menționat prevedeau:

„(7) Domeniul de aplicare al prezentului regulament trebuie să includă toate aspectele importante de drept civil și comercial, cu excepția anumitor aspecte bine definite.

[…]

(11) Normele de competență trebuie să prezinte un mare grad de previzibilitate și să se întemeieze pe principiul conform căruia competența este determinată, în general, de domiciliul pârâtului și, astfel, trebuie să fie întotdeauna disponibilă, cu excepția câtorva situații bine definite în care materia litigiului sau autonomia părților justifică un alt factor de legătură. […]”

6 Articolul 1 alineatul (1) și alineatul (2) litera (d) din același regulament, care face parte din capitolul I, intitulat „Domeniul de aplicare”, avea următorul cuprins:

„(1) Prezentul regulament se aplică în materie civilă și comercială indiferent de natura instanței. El nu se aplică, în special, în materie fiscală, vamală sau administrativă.

(2) Prezentul regulament nu se aplică pentru:

[…]

(d) arbitraj.”

7 Articolul 71 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001 prevedea:

„Prezentul regulament nu aduce atingere convențiilor la care statele membre sunt parte și care reglementează competența, recunoașterea sau executarea hotărârilor în anumite chestiuni speciale.”

*Dreptul lituanian*

8 Capitolul X din partea a II-a a cărții a doua din Codul civil este intitulat „Dispoziții privind anchetarea activităților unei persoane juridice” și cuprinde articolele 2.124-2.131.

9 Articolul 2.124 din Codul civil, intitulat „Conținutul anchetei privind activitățile unei persoane juridice”, prevede:

„Persoanele enumerate la articolul 2.125 […] au dreptul să solicite instanței să desemneze experții care vor verifica dacă persoana juridică, organele de conducere ale persoanei juridice sau membrii acestora au acționat în mod corespunzător și, în cazul în care se constată existența unor fapte necorespunzătoare, să aplice măsurile menționate la articolul 2.131 […]”

10 În temeiul articolului 2.125 alineatul 1 punctul 1 din codul menționat, unul sau mai mulți acționari care dețin cel puțin o zecime din acțiunile persoanei juridice pot introduce o astfel de acțiune.

11 Măsurile prevăzute la articolul 2.131 din același cod includ, printre altele, anularea deciziilor adoptate de organele de conducere ale persoanei juridice, excluderea sau suspendarea temporară a puterilor membrilor organelor sale și posibilitatea de a obliga persoana juridică să efectueze sau să nu efectueze anumite acțiuni.

## Litigiul principal și întrebările preliminare

12 Din decizia de trimitere și din dosarul de care dispune Curtea reiese că, la data faptelor din litigiul principal, principalii acționari ai „Lietuvos dujos” AB (denumită în continuare „Lietuvos dujos”) erau E.ON Ruhrgas International GmbH, societate de drept german care deținea 38,91 % din capitalul social, Gazprom, care deținea 37,1 % din acest capital, și statul lituanian, care deținea 17,7 % din acesta.

13 La 24 martie 2004, Gazprom a încheiat un acord al acționarilor (denumit în continuare „acordul acționarilor”) cu E.ON Ruhrgas International GmbH și cu State Property Fund (Fondul Proprietății Statului) care acționa pe seama Lietuvos Respublika (Republicii Lituania), fond căruia i s-a substituit ulterior Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (Ministerul Energiei din Republica Lituania, denumit în continuare „ministerija”). Acest acord conținea, la articolul 7.14, o clauză compromisorie potrivit căreia „orice litigiu, dispută sau obiecție legată de prezentul acord sau de încălcarea, validitatea, intrarea în vigoare sau rezilierea acestuia sunt soluționate în mod definitiv prin arbitraj”.

14 La 25 martie 2011, Lietuvos Respublika, reprezentată prin ministerija, a formulat o cerere introductivă la Vilniaus apygardos teismas (Tribunalul Regional Vilnius), în vederea deschiderii unei anchete cu privire la activitățile unei persoane juridice.

15 Această cerere introductivă se referea la Lietuvos dujos, precum și la domnul Valentukevičius, directorul general al acestei societăți, și la domnii Golubev și Seleznev, resortisanți ruși, membri ai organelor de conducere ale societății menționate, numiți de Gazprom. Prin cererea introductivă menționată, ministerija a mai solicitat impunerea unor măsuri corective prevăzute la articolul 2.131 din Codul civil, în cazul în care, în urma anchetei menționate, s-ar constata că activitățile societății sau cele ale persoanelor menționate erau necorespunzătoare.

16 Considerând că această acțiune încălca clauza compromisorie prevăzută la articolul 7.14 din acordul acționarilor, la 29 august 2011, Gazprom a depus o cerere de arbitraj împotriva ministerija la institutul de arbitraj al Camerei de Comerț din Stockholm.

17 Printre altele, Gazprom a solicitat tribunalului arbitral constituit de institutul de arbitraj al Camerei de Comerț din Stockholm să someze ministerija să pună capăt judecării cauzei aflate pe rolul Vilniaus apygardos teismas.

18 Prin sentința din 31 iulie 2012 (denumită în continuare „sentința arbitrală din 31 iulie 2012”), tribunalul arbitral menționat a constatat încălcarea parțială a clauzei compromisorii din acordul acționarilor și a somat ministerija, printre altele, să retragă sau să limiteze unele dintre cererile cu care învestise instanța menționată.

19 Prin ordonanța din 3 septembrie 2012, Vilniaus apygardos teismas a dispus deschiderea unei anchete cu privire la activitățile Lietuvos dujos. Acesta a constatat de asemenea că o cerere de efectuare a unei anchete privind activitățile unei persoane juridice era de competența sa și nu putea face obiectul unui arbitraj în temeiul dreptului lituanian.

20 Lietuvos dujos, precum și domnii Valentukevičius, Golubev și Seleznev au declarat apel împotriva acestei decizii la Lietuvos apeliacinis teismas (Curtea de Apel a Lituaniei). Pe de altă parte, Gazprom a sesizat aceeași instanță, în cadrul unei alte proceduri, cu o cerere de recunoaștere și de executare în Lituania a sentinței arbitrale din 31 iulie 2012.

21 Printr-o primă ordonanță din 17 decembrie 2012, Lietuvos apeliacinis teismas a respins această din urmă cerere. Instanța menționată a considerat, pe de o parte, că tribunalul arbitral care a pronunțat respectiva sentință arbitrală nu putea să statueze cu privire la o chestiune deja invocată în fața Vilniaus apygardos teismas și examinată de această din urmă instanță și, pe de altă parte, că, pronunțându-se asupra chestiunii respective, tribunalul menționat nu respectase articolul V alineatul 2 litera a) din Convenția pentru recunoașterea și executarea sentințelor arbitrale străine, semnată la New York la 10 iunie 1958 (*Recueil des traités des Nations unies*, vol. 330, p. 3, denumită în continuare „Convenția de la New York”).

22 În plus, Lietuvos apeliacinis teismas a arătat că, prin sentința arbitrală din 31 iulie 2012, a cărei recunoaștere și executare se solicita, tribunalul arbitral menționat nu numai că a limitat capacitatea ministerija de a acționa în fața unei instanțe lituaniene în vederea deschiderii unei anchete privind

activitățile unei persoane juridice, ci a și negat puterea de care dispune această instanță națională de a se pronunța asupra propriei competențe. În acest fel, respectivul tribunal arbitral ar fi încălcat suveranitatea națională a Republicii Lituania, ceea ce ar fi contrar ordinii publice lituaniene și ordinii publice internaționale. În opinia Lietuvos apeliacinis teismas, refuzul de a recunoaște sentința era de asemenea justificat de articolul V alineatul 2 litera b) din convenția menționată.

23 Printr-o a doua ordonanță din 21 februarie 2013, Lietuvos apeliacinis teismas a respins apelul declarat de Lietuvos dujos, precum și de domnii Valentukevičius, Golubev și Seleznev împotriva deciziei Vilniaus apygardos teismas din 3 septembrie 2012 de a deschide o anchetă cu privire la activitățile Lietuvos dujos. De asemenea, Lietuvos apeliacinis teismas a confirmat competența instanțelor lituaniene de a judeca această cauză.

24 Cele două ordonanțe ale Lietuvos apeliacinis teismas din 17 decembrie 2012 și, respectiv, din 21 februarie 2013 au făcut, fiecare, obiectul unui recurs în fața Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Curtea Supremă a Lituaniei). Această instanță a decis, prin ordonanța din 20 noiembrie 2013, să suspende judecarea recursului formulat împotriva celei de a doua ordonanțe până când va soluționa recursul cu privire la recunoașterea și la executarea sentinței arbitrale din 31 iulie 2012.

25 Având în vedere jurisprudența Curții în materie și articolul 71 din Regulamentul nr. 44/2001, instanța de trimitere se întreabă dacă recunoașterea și executarea sentinței arbitrale menționate pe care o califică drept „anti-suit injunction” pot fi refuzate pentru motivul că, în urma unei astfel de recunoașteri și a unei astfel de executări, ar fi limitată exercitarea de către o instanță lituaniană a puterii de a se pronunța asupra propriei competențe de a judeca o cerere de deschidere a unei anchete cu privire la activitățile unei persoane juridice.

26 În aceste condiții, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) În cazul în care o instanță arbitrală pronunță o «anti-suit injunction» și interzice astfel unei părți să formuleze anumite cereri în fața unei instanțe dintr-un stat membru care, potrivit normelor de competență din Regulamentul nr. 44/2001, are competența de a se pronunța pe fond într-o cauză civilă, această instanță a statului membru are dreptul să refuze recunoașterea unei astfel de sentințe arbitrale pentru motivul că limitează dreptul instanței de a se pronunța ea însăși asupra competenței sale de a judeca o cauză în conformitate cu normele de competență din Regulamentul nr. 44/2001?

2) În cazul în care răspunsul la prima întrebare este afirmativ, acesta este valabil și în cazul în care «anti-suit injunction» emisă de instanța arbitrală [obliga] o parte din procedură să își limiteze cererile într-o cauză care este judecată într-un alt stat membru, iar instanța din acest stat membru [avea] competența de a se pronunța în cauza respectivă în conformitate cu normele de competență din Regulamentul nr. 44/2001?

3) O instanță națională poate să refuze recunoașterea unei sentințe arbitrale pentru a asigura supremația dreptului Uniunii și deplina eficacitate a Regulamentului nr. 44/2001, dacă această sentință limitează dreptul instanței naționale de a se pronunța cu privire la propria competență și la propriile atribuții într-o cauză care intră în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 44/2001?”

**Cu privire la întrebările preliminare**

27 Prin intermediul întrebărilor formulate, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că se opune ca o instanță dintr-un stat membru să recunoască și să execute sau ca aceasta să refuze să recunoască și să execute o sentință arbitrală care interzice unei părți să formuleze anumite cereri în fața unei instanțe din acest stat membru.

28 Este necesar să se precizeze mai întâi că, la articolul 1 alineatul (2) litera (d), regulamentul menționat exclude arbitrajul din domeniul său de aplicare.

29 Pentru a stabili dacă un litigiu intră în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 44/2001, trebuie luat în considerare numai obiectul acestui litigiu (Hotărârea Rich, C-190/89, EU:C:1991:319, punctul 26).

30 În ceea ce privește obiectul cauzei principale, este necesar să se precizeze că din decizia de trimitere reiese că Lietuvos Aukščiausiasis Teismas este sesizat cu o acțiune împotriva ordonanței date de Lietuvos apeliacinis teismas prin care se refuză recunoașterea și executarea sentinței arbitrale, calificată drept „anti-suit injunction” de către instanța de trimitere, prin care un tribunal arbitral a somat ministerija să retragă sau să limiteze unele dintre cererile pe care acesta le formulase la instanțele lituaniene. În paralel, instanța de trimitere este de asemenea sesizată cu o acțiune împotriva unei ordonanțe date de Lietuvos apeliacinis teismas prin care se confirmă decizia Vilniaus apygardos teismas de a deschide o anchetă cu privire la activitățile Lietuvos dujos și care, în opinia instanței de trimitere, este o cauză în materie civilă în sensul articolului 1 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001.

31 Potrivit instanței de trimitere, o sentință arbitrală care interzice unei părți să formuleze anumite cereri în fața unei instanțe naționale ar putea aduce atingere efectului util al Regulamentului nr. 44/2001, în sensul că ar putea limita exercitarea de către o astfel de instanță a puterii de a se pronunța ea însăși cu privire la competența sa de a judeca o cauză care intră în domeniul de aplicare al regulamentului menționat.

32 În această privință, trebuie amintit că, în Hotărârea Allianz și Generali Assicurazioni Generali (C-185/07, EU:C:2009:69), Curtea a statuat că o somație pronunțată de o instanță dintr-un stat membru prin care se interzice unei părți să recurgă la o altă procedură decât arbitrajul, precum și să continue procedura inițiată la o instanță dintr-un alt stat membru, competentă potrivit Regulamentului nr. 44/2001, este incompatibilă cu acest regulament.

33 Astfel, o somație pronunțată de o instanță dintr-un stat membru, prin care o parte la o procedură de arbitraj este obligată să nu continue o procedură în fața unei instanțe dintr-un alt stat membru, nu respectă principiul general rezultat din jurisprudența Curții, potrivit căruia fiecare instanță sesizată stabilește ea însăși, în temeiul normelor aplicabile, dacă este competentă să soluționeze litigiul cu care este sesizată. În această privință, trebuie amintit că, în afara câtorva excepții limitate, Regulamentul nr. 44/2001 nu autorizează controlul competenței unei instanțe dintr-un stat membru de către o instanță dintr-un alt stat membru. Această competență este stabilită în mod direct de normele prevăzute de regulamentul menționat, printre care cele privind domeniul său de aplicare. Prin urmare, o instanță dintr-un stat membru nu este în niciun caz mai bine plasată pentru a se pronunța asupra competenței unei instanțe din alt stat membru (a se vedea Hotărârea Allianz și Generali Assicurazioni Generali, C-185/07, EU:C:2009:69, punctul 29).

34 Curtea a considerat, în special, că împiedicarea, printr-o astfel de somație, a exercitării de către o instanță dintr-un stat membru a competențelor pe care același regulament i le conferă este contrară încrederii pe care statele membre o acordă reciproc sistemelor lor juridice, precum și instituțiilor lor judiciare și poate împiedica accesul reclamantului, care consideră că o convenție de arbitraj este

caducă, inoperantă sau nesusceptibilă de a fi aplicată la instanța statală pe care acesta, totuși, o sesizase (a se vedea în acest sens Hotărârea Allianz și Generali Assicurazioni Generali, C-185/07, EU:C:2009:69, punctele 30 și 31).

35 Cu toate acestea, în prezenta cauză, instanța de trimitere nu solicită Curții să se pronunțe cu privire la compatibilitatea cu Regulamentul nr. 44/2001 a unei astfel de somații pronunțate de o instanță dintr-un stat membru, ci cu privire la compatibilitatea cu acest regulament a unei eventuale recunoașteri și executări, de către o instanță dintr-un stat membru, a unei sentințe arbitrale prin care se pronunță o somație care obligă o parte la o procedură de arbitraj să limiteze conținutul cererilor formulate în cadrul unei proceduri pendinte în fața unei instanțe din același stat membru.

36 În această privință, trebuie amintit mai întâi că, după cum s-a arătat la punctul 28 din prezenta hotărâre, arbitrajul nu intră în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 44/2001, acesta guvernând numai conflictele de competență dintre instanțele statelor membre. Întrucât tribunalele arbitrale nu sunt instanțe statale, în cauza principală nu există un astfel de conflict în sensul regulamentului menționat.

37 În continuare, în ceea ce privește principiul încrederii reciproce pe care statele membre o acordă sistemelor lor juridice și instituțiilor lor judiciare și care presupune armonizarea normelor de competență a instanțelor pe baza sistemului stabilit de Regulamentul nr. 44/2001, este necesar să se arate că, în împrejurările din cauza principală, întrucât somația a fost pronunțată de un tribunal arbitral, nu poate fi vorba despre o încălcare a principiului menționat prin ingerința unei instanțe dintr-un stat membru în competența unei instanțe dintr-un alt stat membru.

38 De asemenea, în aceste împrejurări, interdicția aplicată de un tribunal arbitral unei părți de a formula anumite cereri la o instanță dintr-un stat membru nu poate priva această parte de protecția jurisdicțională vizată la punctul 34 din prezenta hotărâre, în măsura în care, în cadrul procedurii de recunoaștere și de executare a unei astfel de sentințe arbitrale, pe de o parte, respectiva parte ar putea să se opună acestei recunoașteri și acestei executări, iar pe de altă parte, instanța sesizată ar trebui să determine, în temeiul dreptului procedural național și al dreptului internațional aplicabile, dacă trebuie sau nu trebuie să recunoască și să execute această sentință.

39 Astfel, în împrejurările menționate, nici respectiva sentință arbitrală, nici decizia prin care, dacă este cazul, aceasta este recunoscută de instanța dintr-un stat membru nu sunt susceptibile să afecteze încrederea reciprocă dintre instanțele diferitor state membre pe care se întemeiază Regulamentul nr. 44/2001.

40 În sfârșit, spre deosebire de somația în discuție în cauza în care a fost pronunțată Hotărârea Allianz și Generali Assicurazioni Generali (C-185/07, EU:C:2009:69, punctul 20), nerespectarea sentinței arbitrale din 31 iulie 2012 de către ministerija în cadrul procedurii de deschidere a unei anchete cu privire la activitățile unei persoane juridice nu este susceptibilă să determine aplicarea față de acesta a unor sancțiuni de către o instanță dintr-un alt stat membru. În consecință, efectele juridice ale unei sentințe arbitrale precum cea în discuție în litigiul principal sunt diferite de cele ale somației în discuție în cauza în care a fost pronunțată acea hotărâre.

41 Prin urmare, procedura de recunoaștere și de executare a unei sentințe arbitrale precum cea în discuție în litigiul principal este guvernată de dreptul național și de dreptul internațional aplicabile în statul membru în care se solicită această recunoaștere și această executare, iar nu de Regulamentul nr. 44/2001.

42 Astfel, în împrejurările din cauza principală, posibila limitare a puterii conferite unei instanțe dintr-un stat membru, sesizată cu un litigiu paralel, de a se pronunța cu privire la propria competență ar putea rezulta numai din recunoașterea și din executarea de către o instanță a aceluiași stat membru a unei

sentințe arbitrale precum cea în discuție în litigiul principal, în temeiul dreptului procedural al statului membru respectiv și, dacă este cazul, în temeiul Convenției de la New York, care reglementează această materie exclusă din domeniul de aplicare al regulamentului menționat.

43 Din moment ce Convenția de la New York reglementează un sector exclus din domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 44/2001, aceasta nu privește nici o „chestiune specială” în sensul articolului 71 alineatul (1) din acest regulament. Astfel, articolul 71 din regulamentul menționat guvernează numai relațiile dintre acest regulament și convențiile cu privire la chestiunile speciale care intră în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 44/2001 (a se vedea în acest sens Hotărârea TNT Express Nederland, C-533/08, EU:C:2010:243, punctele 48 și 51).

44 Din ansamblul considerațiilor care precedă rezultă că este necesar să se răspundă la întrebările adresate că Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că nu se opune ca o instanță dintr-un stat membru să recunoască și să execute, nici ca aceasta să refuze să recunoască și să execute o sentință arbitrală care interzice unei părți să formuleze anumite cereri în fața unei instanțe din acest stat membru, în măsura în care regulamentul menționat nu reglementează recunoașterea și executarea într-un stat membru a unei sentințe arbitrale pronunțate de un tribunal arbitral într-un alt stat membru.

**Cu privire la cheltuielile de judecată**

45 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) declară:

**Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială trebuie interpretat în sensul că nu se opune ca o instanță dintr-un stat membru să recunoască și să execute, nici ca aceasta să refuze să recunoască și să execute o sentință arbitrală care interzice unei părți să formuleze anumite cereri în fața unei instanțe din acest stat membru, în măsura în care regulamentul menționat nu reglementează recunoașterea și executarea într-un stat membru a unei sentințe arbitrale pronunțate de un tribunal arbitral într-un alt stat membru.**

Semnături